

Geleideformulier voor: BC PG&MZ	Sector/afdeling: Team Advies & Onderzoek
	Leidinggevende: Dorien van Berkel
	Auteur: Dirk Hoevenaars
08-04-2024 BC PG&MZ AP 12 Formulier financiering steekproefophoging Gezondheidsmonitor V&O	

1 Doel agendering:

X	Beeldvorming
	Oordeelsvorming
	Besluitvorming

2 Vraagstelling:

GGD Kennemerland voert in 2024 de Gezondheidsmonitor volwassenen & ouderen (V&O) uit. Onderdeel van de Gezondheidsmonitor V&O 2024 is de IJmond monitor en Schiphol monitor. Om de IJmond monitor en Schiphol monitor te kunnen uitvoeren, moeten aanvullende vragen worden toegevoegd aan de Gezondheidsmonitor en er lokaal steekproefophogingen plaatsvinden. Deze steekproefophogingen brengen extra kosten met zich mee bovenop de reguliere kosten van de Gezondheidsmonitor V&O. De financiering van de steekproefophogingen kan uit de bijdrage per inwoner (BPI), zoals ook in het verleden is gebeurd (2012, 2016, 2020). De deadline voor het indienen van de steekproef bij het RIVM ligt op 31 maart 2024, en kan tot uiterlijk 30 april 2024 aangepast worden.

3 Achtergrondinformatie:

De Gezondheidsmonitors van de GGD bestaan uit grootschalige vragenlijsten, die betrekking hebben op de gezondheid en leefomgeving van de inwoners. Via een steekproef worden inwoners uitgenodigd deel te nemen aan de vragenlijsten. De gezondheidsmonitors van de GGD worden elke 4 jaar uitgevoerd (met uitzondering tijdens de corona pandemie) en gefinancierd door gemeenten uit de bijdrage per inwoner (BPI).

In de Gezondheidsmonitors editie 2012, 2016 en 2020 is extra onderzoek gedaan naar de gezondheid en leefomgeving in de IJmond regio en rondom Schiphol. In 2024 staat de volgende Gezondheidsmonitor V&O gepland, en wordt wederom een Schiphol en IJmond monitor uitgevoerd. Met behulp van deze verdiepende monitors, wordt de gezondheidssituatie rondom het Tata Steel-terrein en Schiphol gemonitord. Dit houdt in dat er aanvullende vragen worden toegevoegd aan de Gezondheidsmonitor en er lokaal steekproefophogingen plaatsvinden. Dit betekent ook dat er in de IJmond regio en rondom Schiphol meer mensen uitgenodigd worden voor de Gezondheidsmonitor, om zo betere uitspraken te kunnen doen op kleiner geografisch niveau.

Over de invulling van de IJmond monitor vindt afzonderlijk overleg plaats met de IJmond gemeenten.

IJmond monitor

Om de gezondheidseffecten en zelf-gerapporteerde hinder te monitoren rondom het Tata Steel-terrein worden er in de IJmond regio prevalentie van chronische aandoeningen en zelf-gerapporteerde hinder in verschillende blootstellingsgebieden uitgevraagd.

Blootstellingsgebieden zijn vijf gebieden gebaseerd op de berekende bijdrage van de basismetalaalindustrie aan de lokale concentraties fijnstof. Alle gemeenten uit GGD-regio Kennemerland zijn opgenomen in deze vijf gebieden. Door verschillende

blootstellingsgebieden met elkaar te vergelijken wordt getracht in kaart te brengen hoe de gezondheidssituatie samenhangt met de luchtverontreiniging afkomstig van de basismetalaalindustrie.

Uit de eerdere rondes van de Gezondheidsmonitor V&O edities 2012, 2016 en 2020 kwam onder andere naar voren dat er meer hinder en overlast ervaren werd dichterbij het Tata Steel-terrein. Ook werd er een verhoogde kans op hoge bloeddruk en hart- en vaatziekten gevonden bij mensen dichterbij het Tata Steel-terrein dan bij mensen verder weg. Om in de toekomst wederom uitspraken te kunnen doen over de gezondheidssituatie, om te kunnen vergelijken met vorige edities of te combineren met andere data, worden er wederom steekproefophogingen uitgevoerd voor de Gezondheidsmonitor IJmond. De steekproef dient opgehoogd te worden in de IJmond gemeenten (Beverwijk, Velsen en Heemskerk) en Uitgeest binnen de Gezondheidsmonitor V&O editie 2024. Door de steekproefophoging is het mogelijk om analyses voor de vijf blootstellingsgebieden uit te voeren. De uitkomsten zijn daardoor bruikbaar voor de GGD-regio Kennemerland. Hoe en wanneer deze data (mogelijk gecombineerd met andere data) geanalyseerd en gerapporteerd wordt zal bepaald worden tijdens verdere verkenning in 2024 over de invulling van de IJmond monitor.

Schipholmonitor

Om de zelf-gerapporteerde bezorgdheid en hinder door Schiphol en alle vliegbewegingen rondom Schiphol te monitoren, worden er extra vragen opgenomen in de Gezondheidsmonitor V&O. Dit gaat gepaard met lokale ophogingen van de steekproef om de ervaren hinder beter te kunnen monitoren in hoog belaste gebieden en deze beter te kunnen onderscheiden van elkaar. Eerdere resultaten lieten lokaal grote verschillen zien in hinder en slaapverstoring. Daarom worden er opnieuw steekproefophogingen uitgevoerd in de gemeenten Haarlemmermeer en Uitgeest. Vergelijkbare ophoging heeft ook plaatsgevonden in de Gezondheidsmonitor V&O edities 2016 en 2020. Aan de hand van deze ophoging worden wederom twee factsheets opgesteld, één voor gemeente Haarlemmermeer en één voor gemeente Uitgeest, zoals dit ook na de 2020 V&O editie is gedaan.

Regio Kennemerland

De inzichten die opgehaald worden binnen de monitoring van zowel de IJmond als Schiphol omgeving zijn van belang voor de gehele regio Kennemerland. Om uitspraken te kunnen doen dichtbij de bron van hinder en hier goed onderscheid in te kunnen maken, zijn in de gemeenten Haarlemmermeer, Uitgeest, Heemskerk, Beverwijk en Velsensteekproefophogingen nodig. Dit betekent echter niet dat hinder verder weg van de bron niet meegenomen wordt en andere gemeenten waar geen steekproefophoging plaats vindt omtrent deze aanvullende monitoring hier geen baat bij hebben. Daarnaast zal data bijvoorbeeld ook gebruikt worden voor landelijk onderzoek naar hinder rondom vliegvelden.

4 Consequenties en risico's:

De steekproefophogingen brengen extra kosten met zich mee bovenop de reguliere kosten van de Gezondheidsmonitor V&O.

In het geval van de IJmond monitor betreft dit enkel de kosten van de steekproefophoging binnen de Gezondheidsmonitor V&O 2024. Verdere invulling van deze monitor zal in de toekomst nader bepaald worden. Hoe de eventuele extra bijkomende kosten gefinancierd

worden zal dan opnieuw vastgesteld worden.

In het geval van de Schipholmonitor betreft het de kosten van de steekproefophoging, analyse en rapportage in de vorm van twee factsheets. Een overzicht van een schatting van deze extra kosten ten opzichte van de kosten van een reguliere Gezondheidsmonitor zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1: Inschatting van extra kosten voor steekproefophoging van de Gezondheidsmonitor V&O editie 2024.

Gezondheidsmonitor V&O	Kosten
Schatting van reguliere steekproefkosten Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen voor GGD-regio Kennemerland 2024	125.000,-
Extra steekproefkosten bovenop reguliere steekproefkosten voor monitoring in de IJmond	
Ophoging steekproef voor het monitoren van hinder, bezorgdheid, ervaren gezondheid én chronische aandoeningen	21.500,-
Extra steekproefkosten en analysekosten Schiphol monitor bovenop reguliere Gezondheidsmonitor V&O	
Ophoging steekproef voor het monitoren van ervaren hinder en bezorgdheid rondom Schiphol	9.850,-
80 uur á 109,- per uur voor analyse en rapportage	8.720,-
Totale kosten Schiphol monitor	18.570,-

5 Voorstel te nemen besluit:

Kennis te nemen van de uitbreiding van steekproef van de Gezondheidsmonitor. Deze steekproefophoging voor de Gezondheidsmonitor editie 2024 kan gefinancierd worden uit de bijdrage per inwoner (BPI).

6 Vervolgtraject:

Na het informeren van de BC PG&MZ wordt de steekproefophoging ingediend.

7 Bijlage(n):

Notitie Financiering steekproefophoging.

In de vergadering genomen besluit: